

U S T A W A

z dnia 2018 r.

o architektach¹⁾

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa określa:

- 1) zasady wykonywania zawodu architekta, w tym zasady uzyskiwania tytułu zawodowego architekta;
- 2) zasady uznawania kwalifikacji zawodowych do wykonywania zawodu architekta i świadczenia usług transgranicznych;
- 3) odpowiedzialność dyscyplinarną ponoszoną w związku z wykonywaniem zawodu architekta;
- 4) zadania i organizację samorządu zawodowego architektów oraz prawa i obowiązki jego członków.

Art. 2. Ilekroć w ustawie jest mowa o obiekcie budowlanym, robotach budowlanych i samodzielnych funkcjach technicznych w budownictwie należy przez to rozumieć obiekt budowlany, roboty budowlane i samodzielne funkcje techniczne w budownictwie w rozumieniu ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2018 r. poz. 1202, 1276 i 1496), zwanej dalej ustawą – Prawo budowlane.

Art. 3. Zawód architekta polega na rozpoznawaniu indywidualnych i społecznych potrzeb oraz wyrażaniu i realizacji tych potrzeb poprzez planowanie przestrzenne, projektowanie, kształtowanie i realizację obiektów budowlanych, ich zespołów, otoczenia i przestrzeni pomiędzy nimi w aspekcie funkcjonalnym, estetycznym i technicznym, a także relacji pomiędzy tymi obiektami a człowiekiem i środowiskiem naturalnym i zbudowanym przy

¹⁾ Niniejsza ustawa w zakresie swojej regulacji wdraża dyrektywę 2005/36/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 września 2005 r. w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych (Dz. Urz. UE L 255 z 30.09.2005, str. 22, Dz. Urz. UE C 3 z 6.01.2006, str. 12 i Dz. Urz. UE L 363 z 20.12.2006, str. 141, Dz. Urz. UE C 165 z 19.07.2007, str. 13 i 18, Dz. Urz. UE L 271 z 16.10.2007, str. 18 i Dz. Urz. UE L 320 z 6.12.2007, str. 3, Dz. Urz. UE L 93 z 4.04.2008, str. 28, Dz. Urz. UE L 205 z 1.08.2008, str. 10 i Dz. Urz. UE L 311 z 21.11.2008, str. 1, Dz. Urz. UE L 93 z 7.04.2009, str. 11, Dz. Urz. UE L 59 z 4.03.2011, str. 4, Dz. Urz. UE L 112 z 24.04.2012, str. 21 i Dz. Urz. UE L 180 z 12.07.2012, str. 9, Dz. Urz. UE L 158 z 10.06.2013, str. 368 i Dz. Urz. UE L 354 z 28.12.2013, str. 132, Dz. Urz. UE L 305 z 24.10.2014, str. 115/1, Dz. Urz. UE L 177 z 8.07.2015, str. 60 oraz Dz. Urz. UE L 134 z 24.05.2016, str. 135).

poszanowaniu dobra wspólnego jakim jest przestrzeń oraz globalne i lokalne dziedzictwo kulturowe, uwzględniając, że architektura jest materialnym fundamentem kultury, ładu przestrzennego i społecznego, przenikającym wszystkie dziedziny życia jednostek i społeczności zarówno w sferze publicznej jak i prywatnej.

Art. 4. 1. Wykonywanie zawodu architekta odbywa się zgodnie z zasadami wynikającymi z przepisów prawa i zasadami wiedzy technicznej oraz z zachowaniem należytej staranności, właściwej organizacji, bezpieczeństwa i jakości pracy oraz zgodnie z Kodeksem etyki zawodowej.

2. Architekt wykonujący zawód w ramach stosunku pracy nie podejmuje działań naruszających Kodeks etyki Zawodowej

Art. 5. Architekt wykonując zawód podlega odpowiedzialności dyscyplinarnej.

Art. 6. 1. W przypadku wydania architektowi polecenia służbowego w ramach stosunku pracy, naruszającego Kodeks etyki zawodowej architekt jest obowiązany powiadomić o tym okręgową izbę architektów, której jest członkiem.

Art. 7. 1. Tytuł zawodowy „architekt” przysługuje osobie, która złożyła z wynikiem pozytywnym egzamin architektoniczny i jest wpisana na listę członków samorządu zawodowego architektów.

2. Tytuł zawodowy „architekt” podlega ochronie prawnej.

Art. 8. 1. Posiadanie tytułu zawodowego architekta uprawnia do wykonywania funkcji zawodowych w procesie inwestycyjnym, przez które rozumieć należy działalność polegającą na fachowej ocenie i samodzielnym rozwiązywaniu zagadnień urbanistycznych, architektonicznych i budowlanych oraz technicznych i techniczno–organizacyjnych, obejmującą w szczególności:

- 1) wykonywanie samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie na zasadach określonych w niniejszej ustawie oraz w ustawie – Prawo budowlane;
- 2) sporządzanie opinii, opracowań, programów funkcjonalno–użytkowych oraz projektów urbanistycznych i architektonicznych, których wymóg sporządzenia wynika z przepisów odrębnych lub sporządzanych w drodze konkursów publicznych, a także dotyczących obiektów wpisanych do rejestru zabytków i obszarów objętych ochroną konserwatorską;
- 3) sporządzanie projektów aktów planowania przestrzennego.

2. Architekt może pełnić samodzielną funkcję techniczną w budownictwie polegającą na kierowaniu budową lub robotami budowlanymi z wyłączeniem robót budowlanych zastrzeżonych dla osób posiadających uprawnienia budowlane w odpowiednim zakresie i specjalności oraz pełniących samodzielne funkcje techniczne w budownictwie, zgodnie z ustawą z dnia o inżynierach budownictwa (Dz. U. ... poz....).

Rozdział 2

Uzyskiwanie tytułu zawodowego architekta

Art. 9. Uzyskanie tytułu zawodowego architekta wymaga:

- 1) ukończenia co najmniej 5-letnich studiów jednolitych lub studiów pierwszego i drugiego stopnia na kierunku architektura lub architektura i urbanistyka zakończonych tytułem mgr inż. architekt;
- 2) odbycia rocznej praktyki zawodowej przy sporządzaniu projektów budowlanych;
- 3) odbycia rocznej praktyki zawodowej na budowie;
- 4) złożenia egzaminu architektonicznego.

Art. 10. Praktyka zawodowa spełnia kryteria jakościowe określone w standardach praktyki zawodowej określonych przez Krajową Radę Izby.

Art. 11. 1. Praktyka zawodowa odbywana jest pod kierunkiem patrona. Rozpoczęcie praktyki zawodowej może nastąpić po dokonaniu wpisu praktykanta na listę praktykantów prowadzoną przez właściwą okręgową izbę architektów.

2. Praktykantowi wpisanemu na listę praktykantów właściwej okręgowej izby przysługują prawa i obowiązki określone przez izbę w standardach praktyki zawodowej, o których mowa w art. 10.

3. Patronem może być członek samorządu zawodowego architektów posiadający tytuł zawodowy architekta lub odpowiednie uprawnienia budowlane, od co najmniej 5 lat.

4. Zadaniem patrona jest przygotowanie praktykanta do wykonywania zawodu architekta.

5. Patron potwierdza odbycie praktyki zawodowej.

6. Patron nie może uchylać się od wykonywania obowiązków patronatu.

Art. 12. 1. Warunkiem zaliczenia praktyki zawodowej jest pełnienie funkcji technicznej w pracach projektowych i pełnienie funkcji technicznej na budowie.

2. Do praktyki zawodowej na budowie zalicza się:

- 1) pełnienie funkcji technicznej na budowie lub
- 2) wykonywanie czynności inspekcyjno-kontrolnych w organach nadzoru budowlanego;
3. Czas trwania praktyki, o której mowa w ust. 2 pkt 2, nie może przekraczać połowy wymaganego czasu trwania praktyki zawodowej, o której mowa w ust. 2 pkt 1.

Art. 13. 1. Do praktyki zawodowej zalicza się praktykę odbytą za granicą, jeżeli przebiegała ona pod kierunkiem osoby posiadającej tytuł zawodowy architekta lub odpowiednie uprawnienia budowlane w danym kraju i spełniała standardy praktyki zawodowej, o których mowa w art. 10.

2. Do praktyki zawodowej zalicza się praktykę odbytą po ukończeniu trzeciego roku studiów wyższych, w zakresie określonym w standardach praktyki zawodowej, o których mowa w art. 10.

Art. 14. Praktykę studencką uznaje się za część praktyki zawodowej w przypadku, gdy odbywała się na studiach w zakresie odpowiadającym programowi kształcenia opracowanemu z udziałem organu samorządu zawodowego architektów oraz w sposób określony w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 30, zgodnie z warunkami określonymi w umowie, o której mowa w art. 168b ust. 2 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2017 r. poz. 2183, zawartej między uczelnią a organem samorządu zawodowego architektów.

Art. 15. Egzamin architektoniczny odbywa się co najmniej dwa razy w roku, w terminach ustalonych przez Krajową Komisję Kwalifikacyjną Izby Architektów.

Art. 16. Ogłoszenie o egzaminie architektonicznym Krajowa Rada Izby Architektów zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Izby, nie później niż na 60 dni przed terminem egzaminu, w szczególności wskazując termin i miejsce przeprowadzenia tego egzaminu.

Art. 17. Zawiadomienie o terminie i miejscu egzaminu architektonicznego właściwy organ samorządu zawodowego architektów doręcza osobie ubiegającej się o nadanie tytułu zawodowego architekta, za pośrednictwem operatora pocztowego w rozumieniu ustawy z

dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 1481), przesyłką poleconą za potwierdzeniem odbioru, co najmniej na miesiąc przed terminem tego egzaminu.

Art. 18. 1. Postępowanie kwalifikacyjne potwierdzające przygotowanie do uzyskania tytułu zawodowego architekta, przeprowadza właściwa okręgowa komisja kwalifikacyjna izby.

2. Postępowanie kwalifikacyjne odbywa się na wniosek osoby ubiegającej się o nadanie tytułu zawodowego architekta i obejmuje:

- 1) kwalifikowanie wykształcenia i praktyki zawodowej;
- 2) przeprowadzenie egzaminu architektonicznego.

3. Do wniosku, o którym mowa w ust. 2, dołącza się:

- 1) odpis dyplomu ukończenia studiów wyższych;
- 2) suplement do dyplomu albo wypis z przebiegu studiów potwierdzony przez kierownika podstawowej jednostki organizacyjnej uczelni;
- 3) oświadczenie patrona potwierdzające odbycie praktyki zawodowej, zgodne ze wzorem określonym w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 30 ustawy;
- 4) zaświadczenie potwierdzające odbycie praktyki zawodowej wydane przez właściwego wojewódzkiego inspektora nadzoru budowlanego, z wyszczególnieniem okresu odbywania praktyki zawodowej z podaniem terminów rozpoczęcia i ukończenia praktyki zawodowej przy projektowaniu lub budowie obiektów budowlanych usytuowanych na terenach zamkniętych w jednostce organizacyjnej podległej Ministrowi Obrony Narodowej, ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych albo Szefowi Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego – o ile dotyczy;
- 5) zaświadczenie z uczelni potwierdzające, że ukończone studia były prowadzone w oparciu o umowę zawartą z izbą - w przypadku ukończenia studiów wyższych prowadzonych na podstawie umowy, o której mowa w art. 168b ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym,;
- 6) prace projektowe wykonane w ramach odbytej praktyki zawodowej;
- 7) kopię dowodu wpłaty za postępowanie kwalifikacyjne.

4. W przypadku, o którym mowa w art. 13 ust. 1, do wniosku o którym mowa w ust. 2, dołącza się również dokument wydany przez kierownika jednostki, w której odbywała się praktyka zawodowa, potwierdzony przez osobę, pod kierunkiem której była odbywana praktyka, posiadającą tytuł zawodowy architekta lub odpowiednie uprawnienia budowlane, który zawiera:

- 1) wskazanie robót budowlanych i obiektów budowlanych, przy których projektowaniu bezpośrednio uczestniczyła lub pełniła funkcję techniczną na budowie osoba odbywająca praktykę zawodową, z określeniem charakteru wykonywanych czynności, a także lokalizację inwestycji i nazwę inwestora;
- 2) potwierdzenie okresu odbywania praktyki zawodowej z podaniem terminów rozpoczęcia i ukończenia praktyki;
- 3) ogólną ocenę teoretycznej i praktycznej wiedzy z zakresu wnioskowanej specjalności, dokonaną przez osobę, pod kierunkiem której odbywana była praktyka.

5. W przypadku stwierdzenia braków w dokumentach, o których mowa w ust. 3 lub 4, właściwa okręgowa komisja kwalifikacyjna izby architektów wzywa, w drodze postanowienia, osobę ubiegającą się o nadanie tytułu zawodowego architekta do uzupełnienia braków w terminie 30 dni od dnia otrzymania wezwania. Nieuzupełnienie braków w terminie skutkuje niedopuszczeniem do postępowania kwalifikacyjnego.

6. Postępowanie kwalifikacyjne w sprawie nadania tytułu zawodowego architekta prowadzi się zgodnie z regulaminem, o którym mowa w art. 57 pkt 7.

7. Postępowania kwalifikacyjnego nie przeprowadza się w stosunku do osób, o których mowa w art. 20 ust. 2.

Art. 19. Za udział w postępowaniu kwalifikacyjnym obejmującym:

- 1) udział w kwalifikowaniu,
- 2) przeprowadzenie egzaminu architektonicznego,
- 3) ponowne przeprowadzenie części ustnej egzaminu architektonicznego – członkom komisji egzaminacyjnej przysługuje wynagrodzenie.

3. Wynagrodzenie przysługuje za każdą czynność wymienioną w ust. 2 i nie może być wyższe niż 9% wniesionych opłat.

Art. 20. 1. Do egzaminu architektonicznego dopuszcza się osobę, która:

- 1) posiada wykształcenie odpowiadające wymaganiom określonym w przepisach ustawy;
- 2) odbyła praktykę zawodową dostosowaną do rodzaju i stopnia skomplikowania działalności w zakresie uprawnień, które ta osoba zamierza uzyskać.

2. Z egzaminu architektonicznego zwolniony jest absolwent studiów wyższych prowadzonych na podstawie umowy, o której mowa w art. 168b ust. 2 ustawy z dnia 27 lipca

2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2017 r. poz. 2183, z późn. zm.²⁾), zawartej między uczelnią a właściwym organem samorządu zawodowego architektów, w zakresie odpowiadającym programowi kształcenia opracowanemu z udziałem organu samorządu zawodowego architektów, którego wykształcenie i praktyka zawodowa zostały potwierdzone w sposób określony w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 30.

Art. 21. 1. Egzamin architektoniczny składa się z części pisemnej i ustnej.

2. Część pisemna egzaminu architektonicznego obejmuje znajomość przepisów prawa dotyczących planowania przestrzennego i procesu inwestycyjno-budowlanego oraz umiejętność praktycznego zastosowania wiedzy technicznej.

3. Część ustna egzaminu architektonicznego obejmuje umiejętność praktycznego zastosowania wiedzy technicznej zdobytej podczas odbywania praktyki zawodowej, omówienie zadania projektowego lub rozwiązanie zagadnienia z zakresu prowadzenia budowy lub kierowania robotami budowlanymi oraz omówienie wskazanych zagadnień z zakresu odbytej praktyki zawodowej.

4. Część pisemna egzaminu architektonicznego odbywa się we wszystkich okręgowych izbach w tym samym dniu i o tej samej godzinie, na podstawie takich samych zestawów pytań.

Art. 22. Negatywny wynik części pisemnej egzaminu architektonicznego powoduje niedopuszczenie do części ustnej egzaminu.

Art. 23. Pozytywny wynik części pisemnej egzaminu architektonicznego upoważnia do przystąpienia do części ustnej przez okres 3 lat od dnia jego uzyskania.

Art. 24. Osoba, która uzyskała negatywny wynik części ustnej egzaminu architektonicznego, ponownie przystępuje tylko do tej części egzaminu.

Art. 25. Osoba, która uzyskała negatywny wynik części pisemnej albo części ustnej egzaminu architektonicznego, może przystąpić ponownie do tego egzaminu, w kolejnej sesji egzaminacyjnej, nie wcześniej niż po upływie 3 miesięcy.

Art. 26. 1. Okręgowa komisja kwalifikacyjna izby, w drodze decyzji, nadaje tytuł zawodowy architekta, w przypadku pozytywnego zakończenia postępowania kwalifikacyjnego.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy ogłoszono w Dz. U. z 2017 r. poz. 1321, 1428, 1530, i 2201 oraz z 2018 r. poz. 138

2. Okręgowa komisja kwalifikacyjna, w drodze decyzji, odmawia nadania tytułu zawodowego architekta, w przypadku negatywnego zakończenia postępowania kwalifikacyjnego.

3. Od decyzji, o której mowa w ust. 1 i 2, przysługuje odwołanie do Krajowej Komisji Kwalifikacyjnej.

Art. 27. 1. Decyzję o nadaniu tytułu zawodowego architekta, okręgowa komisja kwalifikacyjna izby, przesyła właściwej okręgowej radzie izby, w terminie 7 dni od dnia w którym decyzja ta stała się ostateczna.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, stosuje się przepisy art. 71 ust. 3-6.

Art. 28. 1. Osoba ubiegająca się o nadanie tytułu zawodowego architekta wnosi opłatę za postępowanie kwalifikacyjne.

2. Wysokość opłaty za postępowanie kwalifikacyjne w sprawie nadania tytułu zawodowego architekta ustala Krajowy Zjazd Izby Architektów.

3. Wysokość opłaty za postępowanie kwalifikacyjne w sprawie nadania tytułu zawodowego architekta podaje do publicznej wiadomości Krajowa Izba Architektów w Biuletynie Informacji Publicznej.

4. Opłatę za postępowanie kwalifikacyjne w sprawie nadania tytułu zawodowego architekta wnosi się na rachunek bankowy właściwej okręgowej izby.

5. Jeżeli egzamin architektoniczny nie dojdzie do skutku z przyczyn nieleżących po stronie kandydata, opłata za postępowanie kwalifikacyjne w sprawie nadania tytułu zawodowego architekta podlega zwrotowi.

6. Opłata za postępowanie kwalifikacyjne w sprawie nadania tytułu zawodowego architekta może zostać zwrócona, jeżeli kandydat usprawiedliwi swoją nieobecność na egzaminie architektonicznym w sposób przewidziany w przepisach o usprawiedliwianiu nieobecności w pracy. W takim przypadku opłata jest zwracana na wskazane konto.

Art. 29. Opłata za postępowanie kwalifikacyjne w sprawie nadania tytułu zawodowego architekta wynosi:

- 1) z tytułu kwalifikowania do egzaminu - nie więcej niż 33% kwoty przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie art. 20 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z

- 2017 r. poz. 1383 i 1386), za rok poprzedzający przeprowadzenie egzaminu, zwanego dalej „przeciętnym wynagrodzeniem”;
- 2) z tytułu przeprowadzenia egzaminu - nie więcej niż 33% kwoty przeciętnego wynagrodzenia;
 - 3) z tytułu ponownego przeprowadzenia części ustnej egzaminu - nie więcej niż 19% kwoty przeciętnego wynagrodzenia.

Art. 30. Minister właściwy do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa, określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) sposób potwierdzania posiadania odpowiedniego wykształcenia i praktyki zawodowej i jego weryfikacji, oraz uznawania wykształcenia i praktyki zawodowej do uzyskania tytułu zawodowego architekta,
 - 2) sposób przeprowadzania egzaminu architektonicznego,
 - 3) wzór oświadczenia potwierdzającego odbycie praktyki zawodowej
- mając na względzie zapewnienie przejrzystego i sprawnego przeprowadzania czynności związanych z uzyskiwaniem tytułu zawodowego architekta.

Rozdział 3

Uznawanie kwalifikacji zawodowych do wykonywania zawodu architekta i świadczenie usług transgranicznych

Art. 31. 1. Ilekroć w niniejszym rozdziale jest mowa o państwach członkowskich, rozumie się przez to państwa członkowskie Unii Europejskiej inne niż Rzeczpospolita Polska, Konfederację Szwajcarską oraz państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym.

2. Ilekroć w niniejszym rozdziale jest mowa o obywatelach państw członkowskich, rozumie się przez to obywatele państw członkowskich, o których mowa w ust. 1, a także:

- 1) członków ich rodzin w rozumieniu ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin (Dz. U. z 2017 r. poz. 900);
- 2) obywateli państw trzecich posiadających zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej w rozumieniu ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2016 r. poz. 1990 i 2066 oraz z 2017 r. poz. 6);
- 3) cudzoziemców posiadających status uchodźcy lub objętych ochroną uzupełniającą;

- 4) cudzoziemców posiadających zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach;
 - 5) obywatele państw trzecich, którzy ubiegają się o przyjęcie przez Rzeczpospolitą Polską w celu podjęcia pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji, w rozumieniu ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach;
 - 6) obywatele państw trzecich, którzy zostali przyjęci przez Rzeczpospolitą Polską w celach innych niż wykonywanie pracy zgodnie z prawem Unii Europejskiej lub prawem krajowym i mają prawo do wykonywania pracy oraz posiadają dokument pobytowy wydany zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 1030/2002 z dnia 13 czerwca 2002 r. ustanawiającym jednolity wzór dokumentów pobytowych dla obywateli państw trzecich (Dz. Urz. UE L 157 z 15.06.2002, str. 1, - Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne rozdz. 19, t. 6, str. 3, Dz. Urz. UE L 115 z 29.04.2008, str. 1), oraz obywatele państw trzecich, którzy zostali przyjęci przez Rzeczpospolitą Polską w celu wykonywania pracy zgodnie z prawem Unii Europejskiej lub prawem krajowym;
 - 7) obywatele państw trzecich posiadających zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 151 ust. 1 lub 2 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach.
3. Przepisy niniejszego rozdziału mają zastosowanie również do obywateli polskich, którzy nabyli kwalifikacje zawodowe architekta w innym państwie członkowskim lub prowadzą w nim działalność zawodową.
 4. Obywatel państwa członkowskiego, którego kwalifikacje zawodowe architekta zostały uznane może wykonywać zawód architekta na zasadach określonych w niniejszej ustawie.

Art. 32. 1. Obywatel państwa członkowskiego posiadający kwalifikacje zawodowe architekta i wykonujący zawód architekta w państwie członkowskim, ma prawo do świadczenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej usługi transgranicznej w rozumieniu art. 5 pkt 10 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. z 2016 r. poz. 65 oraz z 2018 r. poz. 650) w zawodzie architekta.

2. W przypadkach, o których mowa w art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej, właściwy organ może wszcząć postępowanie w sprawie uznania kwalifikacji

zawodowych wobec obywatela państwa członkowskiego posiadającego kwalifikacje zawodowe architekta zamierzającego świadczyć na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej usługę transgraniczną po raz pierwszy.

3. Postępowania w sprawie uznania kwalifikacji zawodowych nie wszczyna się wobec obywatela państwa członkowskiego posiadającego kwalifikacje zawodowe architekta potwierdzone dokumentami wymienionymi w obwieszczeniu wydanym na podstawie art. 39.

4. Przed rozpoczęciem świadczenia usługi transgranicznej po raz pierwszy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obywatel państwa członkowskiego posiadający kwalifikacje zawodowe architekta przedkłada okręgowej radzie izby właściwej ze względu na miejsce zamierzonego świadczenia usługi dokumenty, o których mowa w art. 33 ust. 1, ust. 3 pkt 1 – 4 i ust. 4 pkt 4 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej.

5. W przypadku istotnej zmiany stanu faktycznego potwierdzonego dokumentami, o których mowa w ust. 4, obywatel państwa członkowskiego posiadający kwalifikacje zawodowe architekta ponownie przedkłada te dokumenty okręgowej radzie izby właściwej ze względu na miejsce świadczenia usługi transgranicznej.

6. Obywatel państwa członkowskiego posiadający kwalifikacje zawodowe architekta przedkłada oświadczenie, o którym mowa w art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej, ponownie w każdym roku, w którym zamierza świadczyć usługę transgraniczną.

7. Świadczenie usługi transgranicznej podlega indywidualnej ocenie dokonywanej przez właściwą okręgową radę izby, przy uwzględnieniu w szczególności długości, częstotliwości, regularności oraz ciągłości świadczenia tej usługi.

8. Właściwa okręgowa rada izby dokonuje tymczasowego wpisu na listę członków izby osób, o których mowa w ust. 1. Wpis jest dokonywany nieodpłatnie po złożeniu oświadczenia, o którym mowa w ust. 4 pkt 1. Termin dokonania wpisu nie może powodować utrudnień lub opóźnień w świadczeniu usługi transgranicznej.

9. Obywatel państwa członkowskiego posiadający kwalifikacje zawodowe architekta nie ma obowiązku rejestracji swojej działalności w systemie ubezpieczeń społecznych w celu dokonywania rozliczeń związanych ze świadczeniem usługi transgranicznej na rzecz osób ubezpieczonych, informuje jednak właściwy oddział Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o zamiarze świadczenia usługi transgranicznej przed jego rozpoczęciem, a w nagłych przypadkach – o świadczeniu usługi transgranicznej po jego zakończeniu.

10. Do obywatela państwa członkowskiego posiadającego kwalifikacje zawodowe architekta świadczącego usługę transgraniczną stosuje się przepisy regulujące wykonywanie zawodu architekta na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

11. Obywatel państwa członkowskiego posiadający kwalifikacje zawodowe architekta świadczący usługę transgraniczną posługuje się tytułem zawodowym nadanym w państwie członkowskim, w którym uzyskał kwalifikacje do wykonywania tego zawodu.

12. Obywatel państwa członkowskiego posiadający kwalifikacje zawodowe architekta świadczący usługę transgraniczną, może posługiwać się polskim tytułem zawodowym architekta.

13. Właściwa okręgowa rada izby może zwracać się do właściwych organów państwa członkowskiego o przedstawienie informacji potwierdzających, że obywatel państwa członkowskiego posiadający kwalifikacje zawodowe architekta wykonuje działalność zgodnie z prawem, w sposób należyty oraz że nie zostały na niego nałożone kary z tytułu odpowiedzialności dyscyplinarnej lub sankcje karne związane z wykonywaniem zawodu lub prowadzeniem działalności.

14. Właściwa okręgowa rada izby, na wniosek właściwego organu państwa członkowskiego, udostępnia mu informacje dotyczące obywatela państwa członkowskiego posiadającego kwalifikacje zawodowe architekta, o których mowa w ust. 13, oraz informacje niezbędne do rozpatrzenia skargi złożonej na obywatela państwa członkowskiego posiadającego kwalifikacje zawodowe architekta przez usługobiorcę.

Art. 33. Przepisu art. 32 nie stosuje się do cudzoziemca posiadającego zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, oraz cudzoziemca, któremu w Rzeczypospolitej Polskiej nadano status uchodźcy lub udzielono ochrony uzupełniającej.

Art. 34. 1. Krajowa Rada Izby Architektów w terminie miesiąca od dnia otrzymania wniosku obywatela państwa członkowskiego o wszczęcie postępowania w sprawie uznania kwalifikacji zawodowych architekta, zawiadamia wnioskodawcę o otrzymaniu wniosku, a w przypadku stwierdzenia braków formalnych wzywa wnioskodawcę do uzupełnienia wniosku w terminie miesiąca od dnia doręczenia wezwania do uzupełnienia wniosku.

2. Wniosek o wszczęcie postępowania w sprawie uznania kwalifikacji zawodowych architekta zawiera:

1) imię (imiona), nazwisko, datę i miejsce urodzenia wnioskodawcy;

- 2) informację o obywatelstwie wnioskodawcy oraz nazwie państwa członkowskiego, w którym wnioskodawca uzyskał kwalifikacje zawodowe architekta;
- 3) określenie zawodu regulowanego albo działalności regulowanej wraz z określeniem formy, w jakiej działalność ma być wykonywana;
- 4) informację o posiadanych kwalifikacjach i uprawnieniach;
- 5) informacje o ukończonym kształceniu regulowanym.

3. Do wniosku o wszczęcie postępowania w sprawie uznania kwalifikacji zawodowych architekta dołącza się:

- 1) dokument potwierdzający obywatelstwo wnioskodawcy;
- 2) dokumenty potwierdzające kwalifikacje zawodowe architekta oraz, o ile jest to wymagane, dyplomy, lub inne dokumenty potwierdzające posiadanie kwalifikacji zawodowych do wykonywania zawodu architekta;
- 3) zaświadczenie wydane przez właściwy organ państwa członkowskiego nie wcześniej niż 3 miesiące przed dniem złożenia wniosku, poświadczające, że architektowi nie zawieszono prawa wykonywania działalności lub nie zakazano wykonywania zawodu;
- 4) oświadczenie o znajomości języka polskiego w stopniu umożliwiającym pełnienie samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie;
- 5) dokumenty potwierdzające ukończenie kształcenia regulowanego, o którym mowa w ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej.

4. Dokumenty, o których mowa w ust. 3 pkt 2, nie są wymagane w przypadku architektów posiadających kwalifikacje zawodowe potwierdzone dokumentami wymienionymi w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 39.

5. Umieszczenie we wniosku o wszczęcie postępowania w sprawie uznania kwalifikacji zawodowych architekta informacji, o których mowa w ust. 2 pkt 2 nie jest wymagane, jeśli wnioskodawca jest bezpaństwowcem, któremu nadano status uchodźcy, udzielono ochrony uzupełniającej, albo posiada zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach.

6. W przypadku gdy właściwy organ państwa członkowskiego nie wydaje zaświadczenia, o którym mowa w ust. 3 pkt 3, dopuszcza się zastąpienie go pisemnym oświadczeniem wnioskodawcy złożonym do Krajowej Rady Izby Architektów.

7. W przypadku uzasadnionych wątpliwości dotyczących autentyczności dyplomów, lub innych dokumentów potwierdzających posiadanie kwalifikacji zawodowych do wykonywania zawodu architekta, wydanych przez właściwe organy państwa członkowskiego, lub w przypadku uzasadnionych wątpliwości dotyczących spełnienia wymogów w zakresie kształcenia określonych w przepisach prawa Unii Europejskiej, Krajowa Rada Izby Architektów zwraca się do tych organów o potwierdzenie autentyczności dokumentów lub potwierdzenie spełnienia wymogów w zakresie kształcenia.

8. Wykształcenie uzyskane za granicą podlega kwalifikowaniu, przez Krajową Radę Izby na podstawie programu kształcenia, stosowanego przez okręgową komisję kwalifikacyjną w ramach nadawania tytułu zawodowego architekta.

9. Krajowa Rada Izby Architektów wydaje decyzję:

- 1) o uznaniu kwalifikacji zawodowych w zawodzie architekta wnioskodawcy spełniającemu warunki określone w ustawie oraz zobowiązuje wskazaną przez niego okręgową izbę do dokonania wpisu na listę członków - w przypadku pozytywnego zakończenia postępowania kwalifikacyjnego,
- 2) o odmowie uznania kwalifikacji zawodowych w zawodzie architekta wnioskodawcy - w przypadku negatywnego zakończenia postępowania kwalifikacyjnego

– nie później niż w terminie 3 miesięcy od dnia złożenia przez wnioskodawcę wszystkich niezbędnych dokumentów.

Art. 35. 1. W przypadku gdy Krajowa Rada Izby Architektów albo właściwa okręgowa rada izby posiada informacje dotyczące postępowań dyscyplinarnych, nałożonych sankcji karnych lub innych ważnych okoliczności, które mogą wywierać wpływ na wykonywanie zawodu architekta, informuje o tym właściwe organy państwa członkowskiego.

2. Krajowa Rada Izby Architektów albo właściwa okręgowa rada izby, na wniosek właściwego organu państwa członkowskiego, w odniesieniu do osób będących członkami izby, potwierdza autentyczność dyplomów lub innych dokumentów potwierdzających posiadanie kwalifikacji do wykonywania zawodu architekta albo spełnienie wymagań w zakresie kształcenia, określonych w przepisach prawa Unii Europejskiej.

3. Właściwa okręgowa rada izby, na wniosek właściwego organu państwa członkowskiego, udostępnia informacje potwierdzające, że architekt wykonuje działalność zgodnie z prawem, w sposób należyty, oraz że nie zostały na niego nałożone kary

dyscyplinarne lub sankcje karne związane z wykonywaniem zawodu lub prowadzeniem działalności, a także informacje niezbędne przy rozpatrywaniu skargi złożonej na architekta przez usługobiorcę.

4. Krajowa Rada Izby Architektów oraz właściwa okręgowa rada izby zapewniają zabezpieczenie wymienianych informacji przed ich udostępnieniem osobom nieupoważnionym, oraz przetwarzaniem z naruszeniem ustawy.

5. Wymiana informacji, o których mowa w ust. 1, 3 i 4, odbywa się za pośrednictwem Systemu Wymiany Informacji na Rynku Wewnętrznym IMI, o którym mowa w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1024/2012 z dnia 25 października 2012 r. w sprawie współpracy administracyjnej za pośrednictwem systemu wymiany informacji na rynku wewnętrznym i uchylającym decyzję Komisji 2008/49/WE (Dz. Urz. UE L 316 z 14.11.2012, str. 1, Dz. Urz. UE L 159 z 28.05.2014, str. 1 i 11 oraz Dz. Urz. UE L 252 z 16.09.2016, str. 53).

Art. 36. 1. Obywatel państwa członkowskiego posiadający kwalifikacje zawodowe architekta może posługiwać się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oryginalnym tytułem potwierdzającym wykształcenie, uzyskanym w państwie członkowskim innym niż Rzeczpospolita Polska lub jego skrótem w języku tego państwa.

2. Do tytułu określającego wykształcenie należy dołączyć informację dotyczącą nazwy i siedziby instytucji albo komisji egzaminacyjnej, która ten tytuł nadała.

3. Jeżeli tytuł, o którym mowa w ust. 1, określający wykształcenie lub jego skrót mogą być mylone z tytułem używanym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, dla którego uzyskania jest wymagane dodatkowe szkolenie lub kształcenie, którego obywatel państwa członkowskiego posiadający kwalifikacje zawodowe architekta nie ukończył, Krajowa Rada Izby Architektów wskazuje, aby osoba taka posługiwała się posiadany tytułem w formie określonej przez Krajową Radę Izby Architektów.

Art. 37. 1. Krajowa Rada Izby Architektów, rozpatrując wniosek o uznanie kwalifikacji zawodowych złożony przez obywatela państwa członkowskiego, który nie spełnia wymagań określonych w ustawie, stosuje ustawę z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej.

2. W zakresie nieuregulowanym ustawą, do zasad uznawania kwalifikacji zawodowych do wykonywania zawodu architekta lub świadczenia usług transgranicznych stosuje się przepisy, o których mowa w ust. 1.

3. Do wniosku w sprawie uznania kwalifikacji obywatela państwa członkowskiego nabytych na terytorium państwa innego niż państwo członkowskie stosuje się ust. 1.

Art. 38. 1. W przypadku gdy różnice między wykonywaniem zawodu architekta w państwie członkowskim a wykonywaniem zawodu architekta w Rzeczypospolitej Polskiej są na tyle istotne, że przystąpienie do testu umiejętności lub odbycie stażu adaptacyjnego, o których mowa w art. 20 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej, wiązałoby się z koniecznością ukończenia przez składającego wniosek w postępowaniu o uznanie kwalifikacji zawodowych pełnego programu kształcenia wymaganego do pełnego dostępu do zawodu architekta w Rzeczypospolitej Polskiej, Krajowa Rada Izby Architektów, po indywidualnym rozpatrzeniu wniosku, może uznać kwalifikacje zawodowe tej osoby w celu przyznania jej częściowego dostępu do wykonywania zawodu architekta, z zastrzeżeniem ust. 4.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, obywatel państwa członkowskiego posiadający kwalifikacje zawodowe architekta posługuje się tytułem ustalonym dla tego zawodu w państwie członkowskim w oryginalnym brzmieniu, ze wskazaniem czynności zawodowych objętych częściowym dostępem.

3. Przepisu ust. 1 nie stosuje się w przypadku architektów posiadających kwalifikacje zawodowe potwierdzone dokumentami wymienionymi w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 39.

4. Uznania kwalifikacji zawodowych w celu przyznania częściowego dostępu do zawodu architekta można odmówić, jeżeli taka odmowa służy zapewnieniu bezpieczeństwa użytkowania obiektu budowlanego, ochrony konsumentów, ochrony środowiska, zdrowia lub bezpieczeństwa publicznego i nie wykracza poza zakres niezbędny do ich zapewnienia.

Art. 39. Minister właściwy do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa ogłasza, w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, wykaz dyplomów i innych dokumentów, wydawanych przez inne niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskie i potwierdzających posiadanie kwalifikacji do wykonywania zawodu architekta oraz terminy, w których odbywało się kształcenie, mając na względzie obowiązujące w tym zakresie przepisy prawa Unii Europejskiej dotyczące uznawania kwalifikacji zawodowych architektów.

Rozdział 4

Samorząd zawodowy architektów

Art. 40. 1. Architekci zorganizowani są na zasadach samorządu zawodowego, zwanego dalej „samorządem”.

2. Przynależność do samorządu jest warunkiem wykonywania zawodu architekta.

3. Przystąpienie do samorządu następuje na wniosek osoby ubiegającej się o wpis na listę członków samorządu.

4. Samorząd tworzą członkowie zrzeszeni w izbie architektów.

Art. 41. Samorząd zawodowy architektów jest niezależny w wykonywaniu swoich zadań i podlega wyłącznie przepisom prawa.

Art. 42. 1. Izba architektów, zwana dalej „izbą”, posiada osobowość prawną.

2. Działalność izby, a także siedziby Krajowej Izby i okręgowych izb, określa statut, nadawany przez Krajowy Zjazd Izby w drodze uchwały.

3. Statut może określać nazwy własne Krajowej Izby lub okręgowych izb.

4. Izba może prowadzić działalność gospodarczą, z wyłączeniem działalności polegającej na wykonywaniu usług w zakresie obsługi inwestycyjnej, wykonywania robót budowlanych oraz pełnienia samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie.

Art. 43. Jednostkami organizacyjnymi izby są:

- 1) Krajowa Izba Architektów;
- 2) okręgowe izby architektów.

Art. 44. Izba składa się z Krajowej Izby Architektów oraz 16 okręgowych izb architektów, których obszar działania odpowiada terytorialnemu podziałowi kraju na województwa.

Art. 45. 1. Działalność samorządu zawodowego architektów jest finansowana z jego majątku.

2. Majątek samorządu zawodowego architektów stanowią środki finansowe oraz nieruchomości i mienie ruchome.

3. Na majątek samorządu zawodowego architektów składają się:

- 1) składki członkowskie;
- 2) zapisy, darowizny i dotacje;

- 3) wpływy z działalności gospodarczej;
- 4) inne wpływy.

Art. 46. Izba architektów zrzesza osoby, które korzystają z pełni praw publicznych i mają pełną zdolność do czynności prawnych oraz:

- 1) posiadają tytuł zawodowy architekta, lub
- 2) posiadają uprawnienia budowlane w specjalności architektonicznej uzyskane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy na podstawie ustawy – Prawo budowlane, lub
- 3) posiadają uprawnienia budowlane w specjalności architektonicznej do projektowania bez ograniczeń lub uprawnienia w zakresie odpowiadającym zakresowi tej specjalności uzyskane przed dniem wejścia w życie ustawy – Prawo budowlane, lub
- 4) są obywatelami państw członkowskich, którzy nabyli kwalifikacje zawodowe do wykonywania działalności w budownictwie, równoznacznej wykonywaniu samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w dziedzinie architektury, odpowiadające wymaganiom określonym w pkt 1, 2 lub 3, oraz posiadają decyzję o uznaniu kwalifikacji zawodowych.

Art. 47. 1. Członkom izby, o których mowa w art. 46 przysługuje czynne i bierne prawo wyborcze do organów izby.

2. Za pełnienie funkcji w organach izby członkowi nie przysługuje wynagrodzenie, chyba że Krajowy Zjazd Izby, w drodze uchwały, postanowi inaczej.

3. Osoba pełniąca funkcje w organach okręgowych nie może jednocześnie pełnić funkcji w organach krajowych tego samego rodzaju.

4. Osoba pełniąca funkcje w organach izb okręgowych albo w organach Izby Krajowej nie może jednocześnie zajmować stanowiska organu nadzoru budowlanego lub jego zastępcy.

Art. 48. Członek izby, o którym mowa w art. 46 pkt 1 – 4, podlega obowiązkowi ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej za szkody wynikające z wykonywania samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie, w zakresie określonym w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 12 ust. 10 ustawy – Prawo budowlane.

Art. 49. Do zadań samorządu zawodowego architektów należy w szczególności:

- 1) sprawowanie nadzoru nad należytym i sumiennym wykonywaniem zawodu przez członków izby, w tym nad sprawowaniem funkcji patrona;
- 2) reprezentowanie i ochrona interesów zawodowych swoich członków;

- 3) ustalanie Kodeksu etyki zawodowej i nadzór nad jego przestrzeganiem;
- 4) nadawanie i pozbawianie tytułu zawodowego architekta oraz pozbawianie uprawnień budowlanych członków izby;
- 5) uznawanie kwalifikacji zawodowych do wykonywania zawodu architekta;
- 6) współdziałanie z organami administracji rządowej i organami samorządu terytorialnego oraz z innymi samorządami zawodowymi i stowarzyszeniami zawodowymi;
- 7) opracowywanie standardów praktyki zawodowej;
- 8) ustalanie zasad doskonalenia zawodowego oraz współdziałanie w doskonaleniu kwalifikacji zawodowych architektów;
- 9) zarządzanie majątkiem i działalnością gospodarczą samorządu zawodowego architektów;
- 10) prowadzenie postępowań w zakresie odpowiedzialności dyscyplinarnej członków samorządu zawodowego architektów;
- 11) opiniowanie projektów aktów normatywnych dotyczących architektury, budownictwa lub planowania przestrzennego;
- 12) organizowanie i prowadzenie instytucji samopomocowych oraz innych form pomocy materialnej członkom samorządu zawodowego architektów;
- 13) prowadzenie listy członków samorządu zawodowego architektów;
- 14) prowadzenie listy rzeczoznawców budowlanych w zawodzie architekta;
- 15) współpraca z uczelniami wyższymi w zakresie kształcenia architektów;
- 16) realizacja innych zadań statutowych.

Art. 50 1. Od decyzji organów Krajowej Izby w sprawach indywidualnych wydawanych w drugiej instancji, z wyjątkiem spraw dyscyplinarnych, przysługuje skarga do sądu administracyjnego, w terminie 30 dni od dnia otrzymania decyzji, wnoszona za pośrednictwem właściwego Krajowego Organu Izby.

2. Do postępowania w sprawach indywidualnych, uregulowanych w ustawie, z wyjątkiem spraw dyscyplinarnych, stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1257 oraz z 2018 r. poz. 149 i 650).

Rozdział 5

Krajowa Izba Architektów

Art. 51. 1. Organami Krajowej Izby Architektów, zwanej „Krajową Izbą” są:

- 1) Krajowy Zjazd Izby;
- 2) Krajowa Rada Izby;
- 3) Krajowa Komisja Rewizyjna;
- 4) Krajowa Komisja Kwalifikacyjna;
- 5) Krajowy Sąd Dyscyplinarny;
- 6) Krajowy Rzecznik Dyscyplinarny.

2. Kadencja organów Krajowej Izby trwa 4 lata.

Art. 52. 1. Krajowy Zjazd Izby jest najwyższym organem Krajowej Izby Architektów.

2. Krajowy Zjazd Izby stanowią delegaci wybrani przez okręgowe zjazdy izb.

3. W Krajowym Zjeździe Izby biorą udział z głosem doradczym członkowie ustępujących organów Krajowej Izby niebędący delegatami oraz inne osoby zaproszone przez Krajową Radę Izby.

4. Krajowa Rada Izby określa zasady ustalania liczby delegatów z okręgowych izb na Krajowy Zjazd Izby.

5. Krajowa Rada Izby zwołuje Krajowy Zjazd Izby, co najmniej raz w roku jako sprawozdawczy, a co 4 lata jako sprawozdawczo-wyborczy.

6. Nadzwyczajny Krajowy Zjazd Izby zwołuje Krajowa Rada Izby z własnej inicjatywy lub na wniosek:

- 1) Krajowej Komisji Rewizyjnej;
- 2) co najmniej 1/3 ogólnej liczby członków okręgowych rad izb;
- 3) co najmniej 1/5 wszystkich członków okręgowych izb;
- 4) ministra właściwego do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa;
- 5) co najmniej 2/3 delegatów na Krajowy Zjazd Izby.

7. Nadzwyczajny Krajowy Zjazd Izby zwołuje się w terminie 2 miesięcy od dnia wpływu wniosku o jego zwołanie.

Art. 53. 1. Uchwały Krajowego Zjazdu Izby są podejmowane zwykłą większością głosów, w obecności co najmniej połowy liczby delegatów na Krajowy Zjazd Izby.

2. Wybory do organów Krajowej Izby odbywają się w głosowaniu tajnym.

3. Krajowy Zjazd może uchwalić tajność obrad na wniosek co najmniej 1/3 delegatów Krajowego Zjazdu Izby, zwykłą większością głosów.

Art. 54. 1. Krajowy Zjazd Izby:

- 1) ustala liczbę członków organów Krajowej Izby;
- 2) wybiera Prezesa i członków Krajowej Rady Izby;
- 3) wybiera przewodniczącego i członków organów Krajowej Izby, o których mowa w art. 51 ust. 1 pkt 2-5, oraz Krajowego Rzecznika Dyscyplinarnego i jego zastępców;
- 4) uchwała statut Krajowej Izby oraz uchwała regulaminy określające organizację organów Krajowej Izby Architektów i izb okręgowych oraz tryb ich działania;
- 5) uchwała regulamin wyborów do organów Krajowej Izby;
- 6) ustala:
 - a) wysokość, zasady podziału i sposób uiszczania składki członkowskiej,
 - b) wysokość i sposób uiszczania opłat związanych z decyzją w sprawie wpisu na listę członków izby oraz innych opłat,
 - c) wysokość opłat za postępowanie kwalifikacyjne w sprawie nadania uprawnień budowlanych;
- 7) ustala zasady prowadzenia listy członków izby;
- 8) udziela absolutorium Krajowej Radzie Izby;
- 9) ustala program działania samorządu zawodowego architektów;
- 10) rozpatruje i zatwierdza sprawozdania z działalności Krajowej Rady Izby, Krajowej Komisji Rewizyjnej, Krajowej Komisji Kwalifikacyjnej, Krajowego Sądu Dyscyplinarnego i Krajowego Rzecznika Dyscyplinarnego.

2. Krajowy Zjazd Izby ustala zasady gospodarki finansowej izby oraz uchwała jej budżet.

Art. 55. 1. Krajowy Zjazd Izby uchwała Kodeks etyki zawodowej, określający w szczególności odpowiedzialność architekta z tytułu zobowiązań wobec interesu publicznego, wobec klienta oraz wykonywania funkcji zawodowych w procesie inwestycyjnym.

2. Kodeks etyki zawodowej podlega ocenie w pierwszym roku kadencji Krajowej Rady Izby.

3. Jeżeli z oceny, o której mowa w ust. 2, wynika potrzeba wprowadzenia zmian w Kodeksie etyki zawodowej, Krajowy Zjazd Izby na najbliższym posiedzeniu, podejmuje uchwałę w tym zakresie.

4. Krajowa Rada Izby zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej Kodeks etyki zawodowej, a także informacje o zmianach w nim wprowadzonych.

Art. 56. 1. W skład Krajowej Rady Izby wchodzi Prezes i członkowie wybrani przez Krajowy Zjazd Izby, z zachowaniem reprezentacji wszystkich izb okręgowych.

2. Prezydium Krajowej Rady Izby stanowią Prezes i Wiceprezesi, sekretarz, skarbnik i członkowie wybrani przez Krajową Radę Izby spośród jej członków.

3. Prezydium Krajowej Rady Izby działa w imieniu Krajowej Rady Izby w sprawach określonych regulaminem Rady.

Art. 57. Krajowa Rada Izby kieruje działalnością samorządu zawodowego architektów w okresie między Krajowymi Zjazdami, a w szczególności:

- 1) wykonuje uchwały Krajowego Zjazdu Izby;
- 2) koordynuje i nadzoruje działalność okręgowych rad izb;
- 3) reprezentuje członków izby;
- 4) koordynuje doskonalenie kwalifikacji zawodowych członków izby;
- 5) zawiera z uczelniami umowy, o których mowa w art. 168b ust. 2 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym;
- 6) opracowuje projekt regulaminu wyborów do organów krajowej izby;
- 7) uchwała i zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej, regulamin postępowania kwalifikacyjnego w sprawie nadawania tytułu zawodowego architekta;
- 8) uchwała i zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej, regulamin doskonalenia kwalifikacji zawodowych członków izb i zasady jego przestrzegania;
- 9) uchwała i zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej, regulamin w sprawie nadawania tytułu rzeczoznawstwa budowlanego;
- 10) uchwała i zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej, regulamin w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych;
- 11) uchwała i zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej, standardy praktyki zawodowej;
- 12) uchwała tryb i zakres szkolenia uzupełniającego;
- 13) prowadzi postępowanie w sprawie uznania kwalifikacji osób, o których mowa w art. 31, i wydaje decyzje o uznaniu kwalifikacji lub o odmowie ich uznania;
- 14) dokonuje kontroli uchwał okręgowych rad izb w zakresie zgodności z prawem, uchwałami i regulaminami wydanymi na podstawie ustawy;

- 15) opiniuje projekty aktów normatywnych powszechnie obowiązujących, dotyczące wykonywania zawodu architekta oraz może opiniować inne projekty aktów normatywnych dotyczące w szczególności gospodarowania przestrzenią.
- 16) uchyla uchwały okręgowych rad izb sprzeczne z prawem lub uchwałami i regulaminami wydanymi na podstawie ustawy oraz sprzeczne z zasadami gospodarki finansowej i zasadami racjonalnej gospodarki;
- 17) składa sprawozdanie ze swojej działalności Krajowemu Zjazdowi Izby;
- 18) reprezentuje samorząd zawodowy architektów wobec organów władzy publicznej oraz organizacji społecznych, zawodowych, samorządowych i innych;
- 19) prowadzi bieżące sprawy Krajowej Izby Architektów;
- 20) zobowiązuje okręgową radę izby do podjęcia uchwały w określonej sprawie należącej do zakresu działania tej rady, w terminie 30 dni od dnia doręczenia uchwały Krajowej Rady Izby;
- 21) przedstawia ministrowi właściwemu do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa coroczne informacje o działalności Krajowej Izby Architektów;
- 22) opracowuje projekt Kodeksu etyki zawodowej i przedstawia go do zaopiniowania ministrowi właściwemu do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa;
- 23) ustala wzory pieczęci organów samorządu zawodowego architektów;
- 24) prowadzi listę rzeczoznawców budowlanych w zawodzie architekta.

Art. 58. 1. Krajowa Rada Izby, na wniosek rzeczoznawcy budowlanego, orzeka, w drodze decyzji, o wpisie na listę rzeczoznawców budowlanych, określając zakres rzeczoznawstwa oraz termin ważności tej decyzji.

2. Krajowa Rada Izby orzeka, w drodze decyzji, o skreśleniu z listy rzeczoznawców budowlanych w zawodzie architekta na wniosek rzeczoznawcy albo w przypadku:

- 1) pozbawienia prawa wykonywania zawodu;
- 2) ukarania z tytułu odpowiedzialności dyscyplinarnej, o której mowa w rozdziale 9.

3. Skreślenie z listy rzeczoznawców budowlanych w zawodzie architekta następuje:

- 1) na podstawie ostatecznej decyzji o skreśleniu z listy rzeczoznawcy budowlanego w zawodzie architekta;
- 2) po upływie terminu, o którym mowa w ust. 1;
- 3) w razie śmierci rzeczoznawcy.

Art. 59. 1. W związku z przetwarzaniem przez właściwe organy Krajowej Izby Architektów i okręgowych izb architektów danych osobowych uzyskanych w toku realizacji zadań określonych w ustawie prawo, o którym mowa w art. 15 ust. 1 lit. g rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1, z późn. zm.³⁾), przysługuje, jeżeli nie wpływa na ochronę praw i wolności osoby, od której dane pozyskano.

2. Właściwe organy Krajowej Izby Architektów i okręgowych izb architektów, informują o ograniczeniu, o których mowa w ust. 1, przy pierwszej czynności skierowanej do osoby, której dane dotyczą.

3. W przypadku gdy okres przechowywania danych osobowych, o których mowa w ust. 1, nie wynika z przepisów ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz. U. z 2018 r. poz. 217, 357, 398 i 650) albo przepisów odrębnych, właściwe organy Krajowej Izby i okręgowych izb samorządu zawodowego architektów, ustalają okres ich przechowywania w przepisach wydawanych na podstawie art. 6 ust. 1 i 2 tej ustawy.

4. Dane osobowe, o których mowa w ust. 1, podlegają zabezpieczeniom zapobiegającym nadużyciom lub niezgodnemu z prawem dostępowi lub przekazaniu polegającym co najmniej na:

- 1) dopuszczeniu do przetwarzania danych osobowych wyłącznie osób posiadających pisemne upoważnienie nadane przez administratora danych;
- 2) pisemnym zobowiązaniu osób upoważnionych do przetwarzania danych osobowych do zachowania ich w tajemnicy.

Art. 60. Wystąpienie z żądaniem, o którym mowa w art. 18 ust. 1 rozporządzenia 2016/679 przez osobę, której dane dotyczą nie wpływa na:

- 1) prowadzenie postępowań kontrolnych,
- 2) prowadzenie list i rejestrów o których mowa w art. 11 ust. 1, art. 32 ust. 8, art. 49 pkt 13 i 14, art. 57 pkt 24, art. 71 pkt 9 i 12 oraz art. 76 pkt 4, w tym ich tworzenie, ewidencjonowanie i utrzymywanie oraz aktualizację i udostępnianie danych,

³⁾ Zmiana wymienionego rozporządzenia została ogłoszona w Dz. Urz. UE L 127 z 23.5.2018, str. 2.

- 3) postępowania w sprawach świadczenia usług transgranicznych oraz uznawania kwalifikacji zawodowych, o których mowa w rozdziale 3,
- 4) prowadzenie postępowań dyscyplinarnych, o których mowa w rozdziale 9.

Art. 61. 1. W posiedzeniach Krajowej Rady Izby i jej prezydium mogą uczestniczyć z głosem doradczym:

- 1) przewodniczący Krajowej Komisji Rewizyjnej;
- 2) przewodniczący Krajowej Komisji Kwalifikacyjnej;
- 3) przewodniczący Krajowego Sądu Dyscyplinarnego;
- 4) przewodniczący okręgowych rad izb;
- 5) Krajowy Rzecznik Dyscyplinarny;
- 6) przedstawiciel ministra właściwego do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa;
- 7) inne zaproszone osoby.

2. Krajowa Rada Izby lub w jej imieniu skład orzekający w sprawach indywidualnych podejmuje decyzje w formie uchwały.

Art. 62. 1. Krajowa Komisja Rewizyjna:

- 1) kontroluje statutową, finansową i gospodarczą działalność Krajowej Izby;
- 2) przedstawia sprawozdanie z działalności kontrolnej Krajowemu Zjazdowi Izby;
- 3) sprawuje nadzór nad działalnością okręgowych komisji rewizyjnych;
- 4) występuje z wnioskiem o udzielenie absolutorium Krajowej Radzie Izby.

2. Krajowa Komisja Rewizyjna uchyla uchwały okręgowych komisji rewizyjnych sprzeczne z prawem lub uchwałami i regulaminami wydanymi na podstawie ustawy.

Art. 63. 1. Krajowa Komisja Kwalifikacyjna w szczególności:

- 1) prowadzi postępowanie odwoławcze i wydaje decyzje jako organ drugiej instancji w sprawach, o których mowa w art. 76 pkt 2;
- 2) opracowuje zestawy pytań egzaminacyjnych;
- 3) dokonuje, co najmniej raz do roku, analizy przeprowadzonych postępowań kwalifikacyjnych w sprawach nadawania uprawnień budowlanych;
- 4) sporządza opinie dla Krajowego Sądu Dyscyplinarnego w sprawach z zakresu odpowiedzialności dyscyplinarnej członków izby architektów;

- 5) składa Krajowemu Zjazdowi Izby sprawozdanie ze swojej działalności;
- 6) sprawuje nadzór nad działalnością okręgowych komisji kwalifikacyjnych.

2. Krajowa Komisja Kwalifikacyjna uchyla uchwały okręgowych komisji kwalifikacyjnych sprzeczne z prawem lub uchwałami i regulaminami wydanymi na podstawie ustawy.

Art. 64. 1. Krajowy Sąd Dyscyplinarny:

- 1) rozpatruje odwołania od orzeczeń okręgowych sądów dyscyplinarnych;
- 2) rozpatruje jako sąd pierwszej instancji sprawy członków organów izb z zakresu odpowiedzialności dyscyplinarnej;
- 3) dokonuje, co najmniej raz do roku, analizy postępowań z zakresu odpowiedzialności dyscyplinarnej członków izb architektów;
- 4) składa Krajowemu Zjazdowi Izby coroczne sprawozdanie ze swojej działalności;
- 5) sprawuje nadzór nad działalnością okręgowych sądów dyscyplinarnych;
- 6) uchyla uchwały okręgowych sądów dyscyplinarnych sprzeczne z prawem lub uchwałami i regulaminami wydanymi na podstawie ustawy.

2. Krajowy Sąd Dyscyplinarny orzeka w składzie trzyosobowym jako sąd pierwszej instancji i pięciosobowym jako sąd odwoławczy.

Art. 65. 1. Krajowy Rzecznik Dyscyplinarny:

- 1) prowadzi postępowanie wyjaśniające oraz sprawuje funkcję oskarżyciela w sprawach z zakresu odpowiedzialności dyscyplinarnej członków organów izb;
- 2) składa odwołania od orzeczeń Krajowego Sądu Dyscyplinarnego w sprawach, o których mowa w pkt 1, a od orzeczeń wydanych w drugiej instancji składa odwołania do sądu apelacyjnego;
- 3) sprawuje nadzór nad działalnością okręgowych rzeczników dyscyplinarnych;
- 4) składa Krajowemu Zjazdowi Izby roczne i kadencyjne sprawozdanie z działalności.

2. Krajowy Rzecznik Dyscyplinarny może wykonywać czynności przy pomocy swoich zastępców.

Rozdział 6

Izby okręgowe

Art. 66. 1. Organami okręgowych izb architektów są:

- 1) okręgowy zjazd izby;
- 2) okręgowa rada izby;

- 3) okręgowa komisja rewizyjna;
- 4) okręgowa komisja kwalifikacyjna;
- 5) okręgowy sąd dyscyplinarny;
- 6) okręgowy rzecznik dyscyplinarny.

2. Kadencja organów okręgowych izb trwa 4 lata.

Art. 67. 1. Okręgowy zjazd izby jest najwyższym organem okręgowej izby architektów.

2. Okręgowy zjazd izby stanowią członkowie okręgowej izby.

3. Jeżeli liczba członków okręgowej izby przekracza 100 osób, okręgowy zjazd izby stanowią delegaci wybrani w obwodach wyborczych.

4. Mandat delegata na okręgowy zjazd trwa przez okres kadencji organów okręgowej izby.

5. W okręgowym zjeździe izby mogą, na zaproszenie okręgowej rady izby, uczestniczyć z głosem doradczym członkowie organów izby niebędący delegatami.

Art. 68. 1. Okręgowa rada izby zwołuje okręgowy zjazd izby co najmniej raz w roku jako sprawozdawczy, a co 4 lata jako sprawozdawczo-wyborczy.

2. Nadzwyczajny okręgowy zjazd izby zwołuje okręgowa rada izby z własnej inicjatywy, na wniosek Krajowej Izby, okręgowej komisji rewizyjnej lub co najmniej 1/3 ogólnej liczby członków okręgowej izby architektów;.

3. Nadzwyczajny okręgowy zjazd izby zwołuje się w terminie 2 miesięcy od dnia wpływu wniosku o zwołanie zjazdu.

Art. 69. 1. Uchwały okręgowego zjazdu izby są podejmowane zwykłą większością głosów, w obecności co najmniej połowy liczby członków lub delegatów na okręgowy zjazd izby.

2. Wybory do organów okręgowych izb architektów odbywają się w głosowaniu tajnym.

Art. 70. Okręgowy zjazd izby:

- 1) uchwała plan finansowy dla okręgowej izby architektów;
- 2) rozpatruje i zatwierdza sprawozdania z działalności okręgowej rady izby, okręgowej komisji rewizyjnej, okręgowej komisji kwalifikacyjnej, okręgowego sądu dyscyplinarnego i okręgowego rzecznika dyscyplinarnego;
- 3) udziela absolutorium okręgowej radzie izby;
- 4) ustala liczbę członków organów oraz szczegółowe zasady organizacji organów okręgowej izby architektów i tryb ich działania;

- 6) wybiera przewodniczących i członków organów okręgowej izby architektów, o których mowa w art. 66 ust. 1, oraz okręgowego rzecznika dyscyplinarnego i jego zastępców;
- 7) wybiera delegatów na Krajowy Zjazd Izby;
- 8) odwołuje członków organów izby przed upływem kadencji;
- 9) podejmuje uchwały w innych sprawach objętych zakresem działania izby.

Art. 71. 1. Okręgowa rada izby wykonuje zadania samorządu zawodowego architektów na obszarze działania izby, w okresie między zjazdami, w szczególności:

- 1) kieruje działalnością okręgowej izby architektów;
- 2) wykonuje uchwały okręgowego zjazdu izby;
- 3) dokonuje podziału obszaru działania okręgowej izby architektów na obwody wyborcze i ustala liczbę delegatów na okręgowy zjazd;
- 4) sporządza sprawozdania z wykonania budżetu;
- 5) składa okręgowemu zjazdowi izby oraz Krajowej Radzie Izby sprawozdania ze swojej działalności;
- 6) wykonuje zadania zlecone przez Krajową Radę Izby;
- 7) reprezentuje samorząd zawodowy architektów przed organami administracji rządowej i samorządu terytorialnego oraz właściwymi stowarzyszeniami zawodowymi;
- 8) opiniuje projekty aktów normatywnych, w szczególności dotyczących gospodarowania przestrzenią, edukacji oraz wykonywania zawodu architekta;
- 9) prowadzi listę członków okręgowej izby architektów;
- 10) zapewnia ustawiczne doskonalenie kwalifikacji zawodowych członków izby oraz organizuje szkolenie uzupełniające, o którym mowa w art. 57 pkt 12;
- 11) występuje do okręgowego rzecznika dyscyplinarnego o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego w stosunku do członka izby;
- 12) prowadzi rejestr ukaranych z tytułu odpowiedzialności dyscyplinarnej członków okręgowej izby.

2. Okręgowa rada izby przesyła niezwłocznie Głównemu Inspektorowi Nadzoru Budowlanego odpisy prawomocnych decyzji:

- 1) o nadaniu tytułu zawodowego architekta;
- 2) o ukaraniu z tytułu odpowiedzialności dyscyplinarnej,

- w celu zamieszczenia informacji w rejestrach, o których mowa w art. 88a ust. 1 pkt 3 lit a i c ustawy – Prawo budowlane.

3. Okręgowa rada izby lub w jej imieniu skład orzekający w sprawach członkowskich podejmuje uchwałę w sprawie wpisu na listę członków w ciągu miesiąca od dnia złożenia wniosku o wpis.
4. Okręgowa rada izby lub w jej imieniu skład orzekający w sprawach członkowskich podejmuje uchwałę w sprawie skreślenia z listy lub zawieszenia w prawach członka izby.
5. Od uchwały, o której mowa w ust. 3 i 4, służy odwołanie do Krajowej Rady Izby w terminie 30 dni od dnia doręczenia uchwały.
6. Od uchwały, o której mowa w ust. 3 i 4, oraz w przypadku niepodjęcia uchwały przez radę okręgową izby w ciągu miesiąca od dnia złożenia wniosku o wpis lub niepodjęcia uchwały przez Krajową Radę Izby w ciągu miesiąca od dnia doręczenia odwołania, zainteresowanemu służy skarga do sądu administracyjnego.
7. Odpis prawomocnych uchwał, o których mowa w ust. 3 i 4, okręgowa rada izby przesyła niezwłocznie Głównemu Inspektorowi Nadzoru Budowlanego w celu ujawnienia w rejestrach, o których mowa w art. 88a ust. 1 pkt 3 lit a i c ustawy – Prawo budowlane.

Art. 72. Właściwa okręgowa rada izby wydaje członkom izby zaświadczenia:

- 1) o członkostwie w izbie;
- 2) potwierdzające posiadanie kwalifikacji zgodnych z wymaganiami wynikającymi z przepisów prawa Unii Europejskiej oraz że posiadany dyplom ukończenia studiów wyższych odpowiada dokumentom poświadczającym posiadanie kwalifikacji zawodowych architekta, wynikających z przepisów prawa Unii Europejskiej;
- 3) inne, wymagane przez właściwe organy państw członkowskich, zgodnie z przepisami prawa Unii Europejskiej.

Art. 73. 1. Prezydium okręgowej rady izby stanowią przewodniczący, zastępcy przewodniczącego, sekretarz, skarbnik i członkowie wybrani przez okręgową radę spośród jej członków.

2. Prezydium okręgowej rady izby reprezentuje okręgową radę na zewnątrz i działa w jej imieniu w sprawach określonych regulaminem rady.

Art. 74. W posiedzeniach okręgowej rady izby i prezydium mogą brać udział z głosem doradczym:

- 1) przewodniczący:
 - a) okręgowej komisji rewizyjnej,
 - b) okręgowej komisji kwalifikacyjnej,

- c) okręgowego sądu dyscyplinarnego;
- 2) okręgowy rzecznik dyscyplinarny;
- 3) inne zaproszone osoby, w szczególności przedstawiciele stowarzyszeń zawodowych.

Art. 75. Okręgowa komisja rewizyjna:

- 1) kontroluje działalność statutową, finansową i gospodarczą okręgowej izby architektów;
- 2) składa sprawozdania okręgowemu zjazdowi izby i Krajowej Komisji Rewizyjnej;
- 3) występuje z wnioskiem o udzielenie absolutorium okręgowej radzie izby.

Art. 76. Okręgowa komisja kwalifikacyjna:

- 1) prowadzi postępowania kwalifikacyjne w sprawach nadawania tytułu zawodowego architekta;
- 2) przeprowadza egzamin architektoniczny, o którym mowa w art. 7 ust. 1 i nadaje decyzje o nadaniu tytułu zawodowego architekta bądź o odmowie nadania tytułu zawodowego architekta;
- 3) przesyła decyzję o nadaniu tytułu zawodowego architekta do okręgowej rady izby;
- 4) prowadzi rejestr osób, którym został nadany tytuł zawodowy architekta;
- 5) dokonuje, co najmniej raz w roku, analizy przeprowadzonych postępowań kwalifikacyjnych;
- 6) sporządza opinie dla okręgowego sądu dyscyplinarnego w sprawach z zakresu odpowiedzialności dyscyplinarnej członków okręgowej izby architektów;
- 7) składa sprawozdania ze swojej działalności okręgowemu zjazdowi izby i Krajowej Komisji Kwalifikacyjnej;

Art. 77. 1. Właściwa okręgowa komisja kwalifikacyjna, na żądanie organu administracji architektoniczno-budowlanej, organu nadzoru budowlanego lub osoby posiadającej:

- 1) tytuł zawodowy architekta,
- 2) uprawnienia budowlane,
- 3) stwierdzenie przygotowania zawodowego do pełnienia samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie

– wyjaśnia, w drodze postanowienia, wątpliwości co do treści decyzji o nadaniu odpowiednio: tego tytułu, uprawnień budowlanych bądź stwierdzenia przygotowania zawodowego do pełnienia samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie.

2. Na postanowienie, o którym mowa w ust. 1, służy zażalenie do Krajowej Komisji Kwalifikacyjnej.

3. Na postanowienie Krajowej Komisji Kwalifikacyjnej służy skarga do sądu administracyjnego, w terminie 30 dni od dnia jego otrzymania, wnoszona za pośrednictwem Krajowej Komisji Kwalifikacyjnej.

Art. 78. 1. Okręgowy sąd dyscyplinarny rozpatruje sprawy z zakresu odpowiedzialności dyscyplinarnej członków okręgowej izby wniesione przez okręgowego rzecznika dyscyplinarnego.

2. Okręgowy sąd dyscyplinarny orzeka w składzie trzyosobowym.

3. Okręgowy sąd dyscyplinarny orzeka o zatarciu kar wymierzonych w postępowaniu dyscyplinarnym.

4. Okręgowy sąd dyscyplinarny dokonuje, co najmniej raz w roku, analizy przeprowadzonych postępowań w sprawach odpowiedzialności dyscyplinarnej członków izb architektów oraz inżynierów budownictwa oraz składa okręgowemu zjazdowi izby i Krajowemu Sądowi Dyscyplinarnemu roczne i kadencyjne sprawozdania ze swojej działalności.

Art. 79. 1. Okręgowe sądy dyscyplinarne, na wniosek członka izby i za pisemną zgodą wszystkich stron, mogą rozpatrywać, jako sądy polubowne, spory między członkami izb oraz między członkami izb a innymi podmiotami, jeżeli spory te dotyczą wykonywania samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie.

2. Do sporów, o których mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 155, z późn. zm.⁴⁾) o sądach polubownych.

Art. 80. Okręgowy rzecznik dyscyplinarny:

- 1) prowadzi postępowania wyjaśniające oraz sprawuje funkcje oskarżyciela w sprawach z zakresu odpowiedzialności dyscyplinarnej członków okręgowej izby;
- 2) składa odwołania od orzeczeń okręgowego sądu dyscyplinarnego w sprawach, o których mowa w pkt 1, do Krajowego Sądu Dyscyplinarnego, a od orzeczeń Krajowego Sądu Dyscyplinarnego wydanych w drugiej instancji składa skargę do sądu administracyjnego;

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2018 r. poz. 398, 650, 730, 1000, 1009 i 1104).

- 3) przesyła niezwłocznie do Krajowego Rzecznika Odpowiedzialności Dyscyplinarnej informację o ukaraniu w sprawach z zakresu odpowiedzialności dyscyplinarnej;
- 4) składa okręgowemu zjazdowi izby i Krajowemu Rzecznikowi Dyscyplinarnemu roczne i kadencyjne sprawozdania ze swojej działalności.

Rozdział 7

Nadzór

Art. 81. 1. Uchwały organów okręgowych izb są przedkładane właściwym krajowym organom w terminie 14 dni od dnia ich podjęcia.

2. Krajowa Rada Izby może zwrócić się do właściwego okręgowego zjazdu lub właściwej okręgowej rady o podjęcie uchwały w określonej sprawie należącej do właściwości samorządu zawodowego architektów. Uchwała okręgowej rady powinna być podjęta w terminie dwóch miesięcy, a uchwała okręgowego zjazdu na najbliższym zjeździe.

Art. 82. Decyzje organów Krajowych Izby Architektów w sprawach indywidualnych, wydawane w drugiej instancji, z wyłączeniem spraw dyscyplinarnych, są decyzjami ostatecznymi, od których przysługuje skarga do sądu administracyjnego w terminie 30 dni od dnia ich otrzymania.

Art. 83. 1. Minister właściwy do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa może wystąpić do właściwego Krajowego Zjazdu Izby lub Krajowej Rady Izby o podjęcie uchwały w sprawie należącej do zadań samorządu zawodowego architektów, z wyłączeniem uchwał w sprawach indywidualnych.

2. Krajowa Rada Izby podejmuje uchwałę, o której mowa w ust. 1, w terminie do dwóch miesięcy od dnia otrzymania wystąpienia.

3. Krajowy Zjazd Izby podejmuje uchwałę, o której mowa w ust. 1, na najbliższym zjeździe następującym po otrzymaniu wystąpienia.

Art. 84. 1. Uchwały organów Krajowych Izby Architektów, z wyłączeniem uchwał w sprawach indywidualnych, są przesyłane ministrowi właściwemu do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa, w terminie 14 dni od dnia ich podjęcia.

2. Minister właściwy do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa może zaskarżyć, w terminie 30 dni od dnia otrzymania, uchwały, o których mowa w ust. 1, do sądu administracyjnego.

Rozdział 8

Członkostwo w okręgowych izbach

Art. 85. Osoby, o których mowa w art. 46, podlegają na ich wniosek wpisowi na listę członków wskazanej przez nich okręgowej izby architektów.

Art. 86. 1. Członek izby ma prawo:

- 1) korzystać z pomocy w zakresie doskonalenia kwalifikacji zawodowych oraz zapewnienia właściwych warunków wykonywania zawodu architekta;
- 2) korzystać z pomocy prawnej zapewnianej przez izbę;
- 3) korzystać z działalności samopomocowej.

2. Członek samorządu zawodowego architektów może zaskarżyć uchwałę okręgowej izby do właściwego organu Krajowej Izby, a uchwałę Krajowej Izby do sądu administracyjnego.

Art. 87. Członek izby jest obowiązany:

- 1) przestrzegać przy wykonywaniu czynności zawodowych przepisów prawa oraz zasad wiedzy technicznej;
- 2) przestrzegać Kodeksu etyki zawodowej;
- 3) stosować się do uchwał organów izby;
- 4) regularnie opłacać składki członkowskie;
- 5) doskonalić kwalifikacje zawodowe oraz odbywać wymagane szkolenia uzupełniające;
- 6) wykonywać obowiązki patrona zgodnie ze standardami praktyki zawodowej.

Art. 88. 1. Zawieszenie w prawach członka izby następuje w przypadku:

- 1) nieuiszczenia składek członkowskich przez okres dłuższy niż 6 miesięcy;
- 2) wniosku członka izby, który czasowo zaprzestał wykonywania zawodu.

2. W czasie zawieszenia członek izby jest zwolniony z wykonywania obowiązków, o których mowa w art. 87 pkt 1, 4 i 6. Zawieszenie w prawach członka izby skutkuje zakazem wykonywania zawodu oraz zakazem sprawowania funkcji patrona.

3. Ponowne przystąpienie do wykonywania zawodu następuje :

- 1) na wniosek członka izby;
- 2) po upływie terminu zawieszenia, o którym mowa w art. 92 pkt 4;
- 3) w przypadku orzeczenia kary pozbawienia prawa wykonywania zawodu - po złożeniu z wynikiem pozytywnym egzaminu architektonicznego.

Art. 89. 1. Skreślenie z listy członków okręgowej izby architektów następuje w przypadku:

- 1) wniosku tego członka;
- 2) orzeczenia kary, o której mowa w art. 92 pkt 5;
- 3) skazania prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo popełnione w związku z wykonywaniem zawodu architekta lub umyślne przestępstwo skarbowe;
- 4) braku spełniania któregośkolwiek z warunków określonych w art. 46;
- 5) śmierci członka.

2. Skreślenie z listy członków okręgowej izby architektów może nastąpić także w przypadku nieuiszczania składek członkowskich przez okres 1 roku.

3. Członek izby skreślony z listy członków okręgowej izby architektów z przyczyn, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 3, podlega na swój wniosek ponownemu wpisowi na listę, jeżeli odbył szkolenie uzupełniające.

4. Członek izby skreślony z listy członków z powodu orzeczenia kary, o której mowa w art. 92 pkt 5, nie może ubiegać się o ponowny wpis na listę przez okres 10 lat od uprawomocnienia się orzeczenia kary skreślenia z listy członków izby.

Rozdział 9

Odpowiedzialność dyscyplinarna

Art. 90. 1. Członek izby podlega odpowiedzialności dyscyplinarnej za zawinione naruszenie obowiązków, o których mowa w art. 87 pkt 1-3,5 i 6.

2. Członek izby wykonujący samodzielne funkcje techniczne w budownictwie podlega odpowiedzialności dyscyplinarnej również w przypadku gdy:

- 1) wskutek rażących błędów lub zaniedbań spowodował zagrożenie życia lub zdrowia ludzi, bezpieczeństwa mienia lub środowiska albo znaczne szkody materialne;
- 2) nie dokładał należytej staranności w wykonywaniu obowiązków;
- 3) uchylał się od podjęcia nadzoru autorskiego lub przy wykonywaniu obowiązków wynikających z pełnienia tego nadzoru nie dokładał należytej staranności.

3. Postępowanie dyscyplinarne jest wszczynane i prowadzone w okręgowej izbie, właściwej ze względu na przynależność do niej osoby, której dotyczy wniosek o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego, z zastrzeżeniem art. 64 ust. 1 pkt 2.

Art. 91. 1. Karalność czynu ustaje, jeżeli od czasu jego popełnienia upłynęło 5 lat.

2. W przypadku gdy czyn zawiera znamiona przestępstwa, przedawnienie następuje wraz z przedawnieniem karalności przestępstwa.

3. Od odpowiedzialności dyscyplinarnej wyłączone są czyny podlegające odpowiedzialności porządkowej zgodnie z przepisami Kodeksu pracy.

Art. 92. Karami dyscyplinarnymi są:

- 1) upomnienie;
- 2) nagana;
- 3) zawieszenie w prawach wykonywania zawodu z jednoczesnym nałożeniem obowiązku złożenia z wynikiem pozytywnym egzaminu architektonicznego;
- 4) zawieszenie w prawach wykonywania zawodu na okres od 1 roku do 5 lat;
- 5) pozbawienie prawa wykonywania zawodu.

Art. 93. Wymierzając karę, należy uwzględnić w szczególności stopień zawinienia, rodzaj naruszonego obowiązku, rozmiar i wagę skutków czynu oraz dotychczasową karalność z tytułu odpowiedzialności zawodowej i dyscyplinarnej.

Art. 94. Pozbawienie prawa wykonywania zawodu skutkuje skreśleniem z listy członków izby.

Art. 95. Osoba w stosunku do której orzeczono karę pozbawienia prawa wykonywania zawodu, może ponownie zostać dopuszczona do egzaminu architektonicznego nie wcześniej niż po upływie 10 lat od uprawomocnienia się orzeczenia kary.

Art. 96. Jeżeli w okresie 3 lat wobec tej samej osoby, dwukrotnie orzeczono co najmniej karę upomnienia, w kolejnym postępowaniu dyscyplinarnym orzeka się co najmniej karę zawieszenia w prawach wykonywania zawodu.

Art. 97. Postępowanie w sprawie odpowiedzialności dyscyplinarnej obejmuje:

- 1) postępowanie wyjaśniające;
- 2) postępowanie przed organem orzekającym.

Art. 98. Postępowanie wyjaśniające wszczynają rzecznik dyscyplinarny z urzędu albo na wniosek.

Art. 99. 1. Podmiotami uprawnionymi do złożenia wniosku o wszczęcie postępowania wyjaśniającego, w sprawie dotyczącej odpowiedzialności dyscyplinarnej jest:

- 1) Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego lub organ nadzoru budowlanego właściwy dla miejsca popełnienia czynu lub stwierdzający popełnienie czynu;
- 2) Krajowa Rada Izby lub okręgowa rada izby;
- 3) pokrzywdzony.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, wniosek składa się nie później niż po upływie 12 miesięcy od momentu powzięcia wiadomości o popełnieniu czynu.

3. Postępowanie przed organem orzekającym wszczyna się na wniosek rzecznika dyscyplinarnego po przeprowadzeniu przez niego postępowania wyjaśniającego.

4. Wnioski o wszczęcie postępowania wyjaśniającego powinny zawierać określenie zarzucanego czynu, uzasadnienie faktyczne i prawne oraz wskazanie dowodów.

Art. 100. 1. Postępowania dyscyplinarnego nie wszczyna się:

1) po upływie roku od dnia powzięcia przez rzecznika dyscyplinarnego informacji o popełnieniu czynu skutkującego możliwością poniesienia odpowiedzialności dyscyplinarnej;

2) po upływie 10 lat od popełnienia tego czynu.

2. W przypadku niewszczęcia postępowania wyjaśniającego w terminie, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, rzecznik dyscyplinarny niezwłocznie informuje o tym Krajową Radę.

Art. 101. Kary dyscyplinarne ulegają zatarciu po upływie:

1) 3 lat od uprawomocnienia się orzeczenia kary upomnienia lub nagany,

2) 10 lat od uprawomocnienia się orzeczenia kary:

a) zawieszenia w prawach wykonywania zawodu na okres od 1 roku do 5 lat,

b) zawieszenia w prawach wykonywania zawodu z jednoczesnym nałożeniem obowiązku złożenia z wynikiem pozytywnym egzaminu architektonicznego,

3) 15 lat od uprawomocnienia się orzeczenia kary pozbawienie prawa wykonywania zawodu

– jeżeli osoba, w stosunku do której orzeczono karę dyscyplinarną, nie zostanie w tym czasie ukarana.

Art. 102. 1. Postępowanie dyscyplinarne o ten sam czyn toczy się niezależnie od postępowania dyscyplinarnego wszczętego w jednostce organizacyjnej, w której przepisy szczególne przewidują takie postępowanie.

2. Postępowanie dyscyplinarne o ten sam czyn toczy się niezależnie od postępowania karnego. Postępowanie dyscyplinarne może być jednak zawieszane do czasu ukończenia postępowania karnego.

3. Postępowania dyscyplinarnego, o którym mowa w ust. 2 nie wszczyna się, a wszczęte umarza, jeżeli zaszła okoliczność, która według przepisów o postępowaniu karnym wyłącza ściganie.

Art. 103. 1. Stronami w postępowaniu wyjaśniającym są obwiniony oraz pokrzywdzony. W przypadku, o którym mowa w art. 99 ust. 1 pkt 1, stroną postępowania jest

również Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego lub organ nadzoru budowlanego właściwy dla miejsca popełnienia czynu lub stwierdzający popełnienie czynu.

2. Stronami w postępowaniu przed sądem dyscyplinarnym są oskarżyciel, obwiniony oraz pokrzywdzony. W przypadku, o którym mowa w art. 99 ust. 1 pkt 1, stroną postępowania jest również Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego lub organ nadzoru budowlanego właściwy dla miejsca popełnienia czynu lub stwierdzający popełnienie czynu.

Art. 104. Osoba w stosunku do której wszczęto postępowanie dyscyplinarne może w każdym stadium tego postępowania ustanowić obrońców spośród adwokatów, radców prawnych lub spośród członków samorządu zawodowego architektów, z wyłączeniem członków organu orzekającego i rzecznika dyscyplinarnego.

Art. 105. 1. Oskarżycielem w postępowaniu dyscyplinarnym jest rzecznik dyscyplinarny.

2. Oskarżycielem w postępowaniu dotyczącym odpowiedzialności dyscyplinarnej w sprawach członków organów izb jest Krajowy Rzecznik Dyscyplinarny.

Art. 106. O terminie i miejscu posiedzenia organu orzekającego zawiadamia się strony.

2. Niestawiennictwo obwinionego, jego obrońcy lub rzecznika dyscyplinarnego na posiedzenie, o którym mowa w ust. 1, nie wstrzymuje rozpoznania sprawy, chyba że należycie usprawiedliwią oni swoją nieobecność lub organ orzekający uzna ich obecność za konieczną.

Art. 107. 1. Orzeczenia i postanowienia kończące postępowanie dyscyplinarne wraz z uzasadnieniem doręcza się stronom z urzędu.

2. Uzasadnienia nie sporządza się z urzędu w sprawach, w których uwzględniono wniosek rzecznika dyscyplinarnego o wydanie orzeczenia i wymierzenie uzgodnionej z obwinionym kary dyscyplinarnej bez przeprowadzenia rozprawy oraz wniosek obwinionego o wydanie orzeczenia i wymierzenie mu określonej kary dyscyplinarnej, ani w sprawach, w których wymierzono karę upomnienia.

3. W przypadkach, o których mowa w ust. 2, uzasadnienie sporządza się i doręcza na wniosek strony, złożony w terminie 14 dni od dnia doręczenia orzeczenia.

Art. 108. 1. Od orzeczenia organu orzekającego w I instancji stronom przysługuje prawo wniesienia odwołania do organu orzekającego w II instancji, w terminie 14 dni od dnia doręczenia orzeczenia na piśmie wraz z uzasadnieniem.

2. Od orzeczenia organu orzekającego w II instancji, stronom służy odwołanie do właściwego ze względu na miejsce zamieszkania obwinionego sądu apelacyjnego - sądu pracy i ubezpieczeń społecznych, w terminie 14 dni od dnia doręczenia na piśmie rozstrzygnięcia wraz z uzasadnieniem. Do odwołania stosuje się przepisy ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego dotyczące apelacji. Od orzeczenia sądu apelacyjnego nie służy skarga kasacyjna.

Art. 109. Odpis prawomocnego orzeczenia o nałożeniu kary z tytułu odpowiedzialności dyscyplinarnej organ orzekający przesyła Krajowej Radzie Izby.

Art. 110. 1. Koszty postępowania pobiera się w formie zryczałtowanej opłaty.

2. Opłata wynosi w razie ukarania:

- 1) karą upomnienia – od 500 do 800 zł,
- 2) karą nagany – od 800 do 1500 zł,
- 3) innymi karami – od 1500 do 5000 zł

– w zależności od długości trwania postępowania oraz liczby i złożoności czynności w nim dokonywanych.

3. Przy wydawaniu orzeczenia łącznego opłaty sumuje się.

4. Jeżeli jednym orzeczeniem ukarano dwóch albo więcej obwinionych, opłatę pobiera się od każdego z nich z osobna.

Art. 111. 1. O wysokości i terminie uiszczenia opłaty orzeka organ orzekający.

2. W razie ukarania koszty postępowania ponosi obwiniony. Opłatę wnosi się na rzecz właściwej okręgowej izby samorządu zawodowego architektów, której obwiniony jest członkiem

3. W przypadkach innych niż określonych w ust. 2 w sprawach dotyczących odpowiedzialności dyscyplinarnej koszty postępowania wyjaśniającego, postępowania przed okręgowym sądem dyscyplinarnym oraz koszty postępowania przed Krajowym Sądem Dyscyplinarnym ponosi izba architektów;

4. Egzekucja zryczałtowanych kosztów postępowania należy do właściwej okręgowej rady izby samorządu zawodowego architektów. Prawomocne orzeczenie w zakresie kosztów postępowania stanowi tytuł egzekucyjny w rozumieniu art. 777 ustawy z dnia 17 listopada

1964 r.- Kodeks postępowania cywilnego i po nadaniu mu klauzuli wykonalności przez sąd rejonowy właściwy ze względu na siedzibę sądu dyscyplinarnego, który wydał to orzeczenie, podlega wykonaniu w drodze egzekucji prowadzonej w trybie tej ustawy.

Art. 112. W sprawach nieuregulowanych w niniejszym rozdziale do postępowania dyscyplinarnego stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego oraz przepisy rozdziałów I–III ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks Karny.

Rozdział 10

Przepisy karne

Art. 113. Kto posługuje się tytułem zawodowym architekta nie posiadając tego tytułu podlega karze grzywny, karze ograniczenia wolności albo karze pozbawienia wolności do roku.

Rozdział 11

Przepisy końcowe

Art. 114. Ustawa wchodzi w życie w terminie i na zasadach określonych w ustawie z dnia ... - Przepisy wprowadzające ustawę o architektach i ustawę o inżynierach budownictwa.

ZA ZGODNOŚĆ POD WZGLĘDEM PRAWNYM,
LEGISLACYJNYM I REDAKCYJNYM

Dorota Chlebosz
Dyrektor Departamentu Prawnego
w Ministerstwie Inwestycji i Rozwoju
/podpisano podpisem elektronicznym/